

Dkt. James S. Spiegel, Maadili ya Kikristo, Kipindi cha 9, Mifumo ya Kipekee ya Maadili ya Kikristo

© 2024 Jim Spiegel na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. James S. Spiegel katika mafundisho yake kuhusu Maadili ya Kikristo. Huu ni kipindi cha 9, Mifano ya Kiekletiki ya Maadili ya Kikristo.

Sawa, kwa hivyo baada ya kukamilisha utafiti wetu wa nadharia kuu za kifalsafa na kitheolojia za Maadili ya Kikristo, swali ni, ni nadharia gani kati ya hizi tunapaswa kuiunga mkono kama Wakristo? Maoni yangu ambayo ningependekeza ni aina ya mbinu ya kiekletiki inayothibitisha ufahamu wa nadharia nyingi kati ya hizi.

Hapa kuna mchoro unaowakilisha mfumo wa eksele ambao ninapendekeza, ambao unathibitisha ufahamu, haswa wa utilitarianism, maadili ya Kantian, na maadili ya wema. Kama tunavyoona hapa, tuna vipengele vitatu vikuu vya nadharia ya maadili au ufahamu tunaopata kutoka kwa mila maalum za maadili na kinadharia ambazo naamini zinahitaji kuthibitishwa na kutambuliwa katika Maadili yoyote ya Kikristo. Mojawapo ya wasiwasi huo ni kuhusu manufaa na matokeo yanayohusiana hasa na matokeo ya kufurahisha au maumivu ya matendo tunayofanya.

Wajibu, sehemu ya deontolojia, kuzingatia mambo kama wajibu, haki, na haki, ambayo ni muhimu sana, ningesema. Wema, ambao unarejelea sifa za tabia kama vile ujasiri, ukarimu, uvumilivu, wema, na kujidhibiti, ndicho Mtume Paulo anachokiita tunda la roho. Na tunaona katika Maandiko marejeleo yanayorudiwarudiwa kwa nyanja zote tatu za maadili.

Katika sheria ya kesi ya Agano la Kale katika Agano Jipya lote, kuna umakini unaorudiwarudiwa kwa matokeo ya matendo yetu. Na hata kama manufaa ya matendo hayo, kama Bentham angesema, hayajajadiliwa waziwazi, bado kuna umakini mwingi katika maandiko kuhusu matokeo ya matendo yetu na jinsi mwenendo wetu unavyowaathiri watu wengine. Pia kuna umakini mwingi kwa masuala ya kideontolojia, sheria na amri nyingi katika maandiko, na marejeleo mengi ya haki, haki, na wajibu.

Kwa hivyo huo hakika ni msisitizo muhimu katika maandiko. Na tena, linapokuja suala la wema, katika Agano la Kale na katika Agano Jipya, kuna uidhinishaji mwingi na mawaidha ya kutenda kwa wema. Tena, Paulo anatumia sitiari ya tunda la roho katika Wagalatia.

Kwa hivyo, haya yote ni vipengele muhimu vya maadili kamili ya Kikristo kwa sababu pia yanasisitizwa katika maandiko. Kwa hivyo, tunaweza pia kutambua kwamba

vipengele hivi vyote vitatu vya nadharia kamili ya maadili vinatimizwa au kuwakilishwa katika maisha na tabia ya Yesu Kristo. Kwa hivyo, Yesu alitimiza nyanja hizi zote tatu.

Alikuwa mtiifu kikamilifu kwa sheria. Kila kitu alichofanya, unaweza kusema, kilizidisha mema na kilikuwa na faida kubwa kwa watu kulingana na matokeo ya matendo yake na maneno yake. Na alionyesha kikamilifu fadhila zote, matunda yote ya roho.

Kwa hivyo, ningesema kwamba nadharia yoyote ya maadili ambayo tunaweza au tunaweza kuiita ya Kikristo inahitaji kujumuisha vipengele hivi vyote. Nadharia yoyote inayozingatia moja tu ya mambo haya ya kimaadili kimsingi ni maadili ya Kikristo yaliyofupishwa, maadili ya Kikristo yasiyokamilika. Pia inatualika kuona ufahamu wote wa nadharia hizi kuu za maadili, ingawa zinatoka kwa wanafalsafa wa kidunia, kama ufahamu halisi wa ukweli wa Kikristo.

Kama ilivyotokea, watetezi wakuu wa kila moja ya nadharia hizi walikuwa waumini katika Mungu. Kwa mfano, katika kisa cha Kant, na John Harris alitoa hoja hiyo, hii ni kweli kwa John Stuart Mill pia; walisisitiza kwamba huwezi kufanya maadili ipasavyo bila Mungu. Hakika ilikuwa dai la Kant kwamba kuna mambo matatu ambayo ni muhimu sana kwa uwezekano wa maadili: Mungu, uhuru, na kutokufa.

Bila Mungu, hatuna hakimu, na hatuna mtu atakayetuwajibisha kwa sheria ya maadili. Bila kutokufa, basi hakuna kuishi ili kukabiliana na hukumu na kuwajibika. Na bila uhuru, maadili hayawezekani kwa sababu ikiwa huna uhuru kwa kiasi fulani, huwezi kuwajibika kwa matendo yako.

Kwa vyovyote vile, kwa Kant, Mungu ni muhimu sana kwa uwezekano wa maadili. Na Aristotle pia alikuwa mtu wa imani ya Mungu. Linapokuja suala la Aristotle na mtazamo wake kuhusu usababishi, hasa sababu za kiteolojia, mtu anaweza kusema kwamba maadili yake hatimaye yanategemea Mungu.

Kwa hivyo tena, kuna mchoro wangu, kuna msalaba katikati hapo, haukukusudiwa kuonekana kama kisu, lakini hiyo tena imekusudiwa kuwasilisha wazo kwamba Kristo alitimiza nyanja hizi zote tatu na anawakilisha ukweli wote wa maadili. Kwa hivyo huo ndio uchambuzi wangu wa pande zote wa asili ya wema wa maadili. Tunaweza pia kuzungumzia vyanzo vya maarifa ya maadili, na nadhani mbinu ya pande zote hapa inasaidia pia.

Hatimaye, tunapozungumzia maadili, tunazungumzia mapenzi ya Mungu ya kimaadili, ambayo, kama tulivyokwisha kuona tulipozungumzia tatizo la Euthyphro, kwamba asili ya Mungu ni dhahiri ya ukweli wa maadili. Kwa hivyo, Mungu anatumjulishaje ukweli wake wa maadili? Anatumjulishaje ukweli wa maadili ni nini? Hapa, nadhani tunaweza kuthibitisha ufahamu wa maadili ya sheria ya asili na

maadili ya amri ya kimungu. Kwa hivyo, Mungu anatujulisha mapenzi yake ya kimaadili kupitia sheria ya asili, kupitia maagizo ya msingi na ya pili ambayo tunaweza kusoma kutoka kwa asili na miili yetu wenyewe.

Lakini pia, anawasiliana nasi kupitia ufunuo maalum, hasa katika vitabu vya Agano la Kale na Jipya. Sasa, ningendelea zaidi na kusema kwamba sheria ya asili, kupitia maagizo ya asili ya Mungu ambayo ameyaunganisha katika kitambaa cha asili, hutuwasiliana katika mfumo wa ukweli kuhusu matumizi. Ni aina gani za vitendo ambazo zina uwezekano mkubwa wa kuleta matokeo mazuri na pia kutuwasiliana kupitia hisia ya wajibu?

Na kwamba, wengi wangebishana, John Calvin angebishana, wengi wa wale walio katika utamaduni wa Calvin wanaweza kuchukua umbo la aina ya hisia ya asili au ufahamu wa Mungu, ambayo anaiita hisia. divinitatis . Aina ya hisia za kimahakama na dhamiri ambayo Mungu ametupa inatufanya tuwe na ufahamu wa mambo ya msingi tunayopaswa kufanya , majukumu na wajibu.

Tatu , kupitia uwanja wa wema, sifa za tabia ambazo huwa tunazipenda, tunapata watu ambao ni wakarimu, wema na jasiri, wenye kuvutia zaidi, na aina yetu ya pongezi asilia kwa watu wenye sifa hizi.

Nadhani hilo linaweza kufasiriwa kama aina ya utekelezaji wa Mungu kutujulisha mapenzi yake ya kimaadili kupitia sheria ya asili. Na hatimaye, kwa upande wa ufunuo maalum na jinsi mapenzi ya Mungu ya kimaadili yanavyowasilishwa kwetu katika umbo hilo, nadhani ni muhimu kutambua kwamba kuna njia nyingi tofauti ambazo Mungu hutujulisha ukweli wa maadili katika maandiko. Maandiko ya kibiblia huchukua aina mbalimbali.

Tuna kazi za kihistoria, kazi za ushairi, kazi za mwisho wa dunia, na masimulizi ya kinabii katika maandiko. Aina nyingi za fasihi tunazipata miongoni mwa maandishi ya Biblia. Katika masimulizi, tunapata mawasiliano mengi wazi kuhusu aina za tabia zinazoelekea kutoa aina gani za matokeo, mazuri na mabaya, yenye manufaa na yenye madhara, ambayo yanaendana na ufahamu kuhusu manufaa ya kimaadili.

Na kisha tuna amri hizi zote katika maandiko, tena, ambazo zinaendana na wajibu na dhana zingine za kideontolojia kama vile wajibu na haki. Kisha, tuna picha mbalimbali za wahusika kutoka katika maandiko. Tunapochunguza watu fulani na sifa zao za tabia, tunaweza kuwa na uelewa wetu wa wema uliopanuliwa na kujazwa kwa kiasi kikubwa.

Tukichunguza tabia za watu, tuseme, Daudi au Musa au Eliya, hasa Yesu. Kwa upande mwingine, tuna aina zote za wahusika waovu katika maandiko, kama vile Hamani na Yuda Iskariote, Farao wa Misri aliyempinga Musa, Pontio Pilato, na Herode. Na tunajifunza mengi zaidi kuhusu tabia mbaya kwa kuwachunguza wahusika hao.

Kwa hivyo, vipimo hivyo vitatu vya ufunuo wa kibiblia vinaongeza zaidi uelewa wetu wa manufaa, wajibu, na wema. Kwa hivyo huo ndio mfumo wangu wa maadili ya Kikristo.

Huyu ni Dkt. James S. Spiegel katika mafundisho yake kuhusu Maadili ya Kikristo. Huu ni kipindi cha 9, Mifumo ya Maadili ya Kikristo.